

голямо качество отъ едно особено вещество, което ся казва растителна земя. Туй вещество е учърно на шаръ и мазно като го пыпашъ, то е слѣдствие или остатъкъ отъ растопены вещества на животны и растенія, които подъ тройното вліяніе на въздуха, на водѣтъ и на жегѣтъ постепенно сж ся растопили и сж ся размѣсили съ земѣтъ. Растителната земя непрѣстанно ся възобновява чрѣзъ гнойтъ или торѣтъ, койго земледѣлецътъ врива въ нея. Дебелината на настела, въ койго ся развиватъ растеніята, ся оразнообразява до бескрайность, сирѣчь отъ нѣколко стотны частицы на километра въ злокачественнытъ земи, до единъ километръ и повече въ доброкачественнытъ.

Три сж началнытъ стихии или елемента отъ които състои земедѣлната земя: глина (гнила) или калъ, пѣскъ или халыкытъ, и варъ или вжглищенъ титанъ. Тѣзи вещества размѣсваны въ разны съразмѣрности образуватъ разнообразытъ на прѣстътъ; а отъ прѣобладаніето на единъ или другъ отъ тѣзи три първы вещества въ мазѣтъ на земедѣлнѣтъ земѣ произлѣзватъ тритѣ най-главны видове прѣстъ, които сж характерисаны подъ имената, глинѣста, пѣсеклива и варовита прѣстъ.

Глинѣстата прѣстъ е повече черна, ужылтна или червена, много сгжстена и лѣпне силно по краката и по орѣдіята на земедѣлеца; кога е дъждовно покрыва ся съ водж, а кога е засуха напуква ся. Пѣсекливата е противуположна на глинѣстѣтъ. Варовитата е бѣла и повечето суха и безродна, защото, поради бѣлизната слънчевытъ зары, като немогѣтъ да налѣзатъ въ мазѣтъ на прѣстътъ, издава на поврхнинѣтъ жчуше отраженіе врѣдително на растимостѣтъ.

Но понеже земедѣлнитѣ земи, както сж въ природното си състояніе, не съдържатъ всякога онѣзи стихии или елементи, безъ които е невъзможно да съществува плодородность, за да добавимъ на тѣзи земи това свойство нужно е съсъ сгодны и приспособимы срѣдства да ги направимъ да бѣдѣтъ колкото е възможно по-плодоносны. — Най-главнитѣ срѣдства за да направимъ земитѣ по-добры сж земедѣлческытъ орѣдія, прѣправкытъ и нагноя-